

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

6. Temerarij iudicij cohibendi miranda in Vitalio, & Ioan. Eleemosynario
exempla.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

cebat. Quo in genere, Leonora Osoria (ea Ioannis Vega Casarei apud Pontificē Legati erat uxor) pietas, atq; benignitas in primis enituit. Cū autem Ignatio obiceretur, in curandis huiusmodi mulierculis uale operam poni, quippe qua in uitijs jam occalluissent, facileq; reuerterentur ad uomitum: Minimè sanè, inquit Ignatius: sed si omnibus mea uita curis atque laboribus id possim efficere, ut uel unam noctem peccato uacuum praterire istarum aliqua uelit: omnes ego quidem uentos contendam, ut uel illo tam exiguo tempore Deus ac Dominus noster non offendatur: etiamsi sciam illam statim in ingenium redituram.

VI.

Contemnebat itaque hominum de se iudicia Ignatius, dummodo uel unum lethiferum peccatum posset impedire. Quod etiam fecit Vitalius. Quamquam in hoc Deus peculiariter uoluit ostendere, eos, qui iudicari in diuino tribunali non uellent, nequaquam debere alios iudicare, etiam in rebus, quæ magnam mali apparentiam præ se ferunt. Quo iudicij fræno etiam S. Ioannis Eleemosynarij Sanctitas eluxit, per Vitalium probata. Opera pretium est, ad temeritatem iudiciorum compescendam, in quam admodum prouisi sunt mortales, totam ex Heriberto Rosweydo historiam apponere. Ita enim apud eum illa legitur. Senex quidam magnus, quasi annorum sexaginta, audiens tales res beati (Ioannis Eleemosynarij) uoluit tentare eum, si posset uerbis suaderi, & ad scandalum facile inclinari, & ut contingit, si condemnaret aliquē. Et habitans prius in monasterio Abbatis Seridonis, exiit & uenit Alexandriam; & sumit conuersationem hominibus quidem reprehensibilem, sed Deo gratam, qui dat (ut ait Dauid) singulis secundum eorum. Ingrediens itaq; ciuitatem, scribit omnes, quæ nota erant meretrices, & cepit laborare opuscula, & accipere per singulos dies siliquam unam. Cū ergo occumberet sol, manducabat unius arei lupinos, & intrabat ad unam meretricum: & dabat ei areos nummos, & dicebat; Dona mihi noctem istam, & noli fornicari. Et manebat iuxta eam, nocte illa, obseruans eam ne fornicaretur. Stabat ergo à uespere in uno angulo cellule, ubi dormiebat mulier, psallens & orans pro eà, & mittens genuflexiones usq; ad auroram: & exiens accipiebat uerbum ab illa, quod nulli diceret actionem eius. Ita agebat semper, quousq; una earum manifestauit uitam eius, quod non, ut fornicaretur, intraret ad eas, sed ut saluaret. Orauit senex & cepit mulier a Damonio uexari, ut per illam

Heribert.

Rosweyde lib.
1. de uitis PP.
in uita S. Io.
Eleemosyna
rij c. 35.

Psal. 19.

cetera

cetera timerent, & non manifestarent eum omni tempore vita eius. Dicebant ergo quidam ei, qua a demonio vexabatur: Quid est? Reddidit Deus, quoniam mentita es. Vt fornicetur enim ingreditur pessimus iste, & non est aliud aliquid. Iam enim & S. Vitalis (hoc quippe nomen erat ei) volens hominum gloriam fugere, & animas a tenebris remocare, dicebat audientibus cunctis, cum laboraret in opere, & solueret vesperi: Eamius modo, domina talis expectat nos. Vbi ergo erat ordo ipsius? Multis ergo criminantibus & illudentibus illi, dicebat: Numquid ego non vestio corpus, ut omnes? Aut Monachus solis iratus est Deus? Verè & ipsi homines sunt, ut omnes. Dicebat itaq; ei quidam: Accipe tibi unam mulierem Abba, & muta vestimentum tuum, ut non blasphemetur Deus per te, & habebis iudicium, qua scandalizantur, animarum. At ille respondens illis iterum, dicebatq; se demonstrans quasi iratum: Verè non obaudiam vobis, ite à me. modo nihil aliud faciam, ut vos non scandalizemini, nisi accipiam mulierem, quatenus curam habeam domus, & faciam malos dies. qui vult scandalizari, scandalizetur: & det frontem in parietem. Quid vultis ex me? Numquid iudices constituti estis super me à Deo? Ite, de vobis curam habetote, vos pro me Deo non reddetis rationem. Vnus est Iudex, & sancta dies iudicij, qui singulis reddet secundum opera eorum. Dicebat autem hac clamans. Quidam ergo ecclesia defensorum, hac multoties audientes ab eo, referebant Patriarcha quod fiebat. Deus verò sciens, quòd nollet ille sanctus offendere Abbatem Vitalium, induravit cor eius, ne crederet eis. Recordabatur enim antè memorati eunuchi: sed increpavit vehementer eos, qui contra Vitalium Abbatem accusationem ei afferebant, dicens ad eos: Quiescite accusare monachos. An nescitis, quòd circa sancta memoria Constantinum Imperatorem actum fuisse, conscriptiones, qua de eo leguntur, contineant? Quoniam, ait, quidam non timentes Deum, cum celebraretur secunda Synodus in Nicæa, cæperunt contra se dare in scriptis famas turpes beato illi Imperatori: quidam Clerici quidem existentes, quidam monachi: & ad faciem adducens sanctus Dei Constantinus accusatorem & accusatum, utrumq; audiuit. Et cum inuenisset multas talium criminatum veras esse, afferens ardentem cereum, incendit omnes, qua data sunt in scriptis, malas opiniones, dicens: Verè si proprijs oculis vidissem Sacerdotem Dei, vel aliquem eorum, qui monachico habitu circumamicti sunt, peccantem: chlamydem meam explicarem, & cooperirem

eum, ne ab aliquo videretur. Nam & in seruum Dei illum, videlicet eunuohum, ita putastis, & misistis me extra viam, & feci anima mea peccatum magnum. confundens ergo eos multum absoluit. Seruus autem Dei Vitalius à propria operatione non cessabat. Deprecabatur ergo, ut quibusdam post mortem eius in somnis manifestaret Deus: ut non imputaretur in peccatum his, qui scandalizabantur in eum: eò quòd rem, quam agebat, dicerent scandalo esse plenam; & non haberet homo peccati iudicium ex eà quidquid locutus fuisset. Multas igitur de talibus mulieribus in compunctionem induxit hac operatio eius: & maxime, quando videbant eum nocte extendentem manus, & orantem pro unaquaq; earum: propter quod quedam earum à fornicatione cessabant, quedam verò accipiebant viros, & pudice conuersabantur: quedam verò & modis omnibus mundum relinquentes, singularem vitam ducebant. Nullus tamen sciuit, usq; ad eius dormitionem, quòd ipse admonitione & oratione impudica muliercula à fornicatione cessarent. Unde quodam die exeunte eo à primà talium mulierum diluculo, obuiat ei quidam homo immundus, intrans ad fornicandum cum eà: & cum vidisset sanctum Vitalium ex eà egredientem, dedit ei alapam in faciem, dicens ad eum: Usquequò pessime illusor Christi, non emendas te ab his nequitijs tuis? Qui dixit ad eum: Crede mihi, accipies alapam à me humili, ut rota Alexandria colligatur ad clamores tuos. Nondum breui tempore exacto, dormiuit cum pace in cellulà suà S. Vitalius, nemine sciente omnino. Habebat enim valde pusillam cellulam, super locum, qui dicitur Porta Solis. Unde & plerumq;, cùm collecta celebraretur iuxta cellulam eius in ecclesià Metra, conuenientes quadam muliercularum harum, ad alterutras dicebant: Eamus, eamus: iterum Abbas Vitalius collectam habet. Et venientibus eis, curabat eas. Igitur dormiente eo, ut prædictum est, in proprià cellulà, & nullo sciente, mox quidam demon tamquam Æthiops deformis, adstet ei qui dederat alapam Abbati Vitalio, & dat ei alapam, dicens: Suscipe alapam, quam misit tibi Abbas Vitalius. Et cadens statim cepit spumare. Congregata est igitur, secundum prophetiam Vitalij, penè tota Alexandria in violentiam, quam patiebatur a demone: & maxime, quia sonitum data ei alapa audierunt quidam, quasi ad unius iactum sagitta. Post aliquantas verò horas, in mentem rediens is, qui patiebatur, scidit vestimenta pectoris sui, & encurrit ad cellulam clamans & dicens: Culpam feci tibi, serue Dei

Vitali

Vitali, miserere mei. Cucurrerunt verò cum eo omnes audientes. Cùm peruenisset ad cellulam sancti, exijt iterum demonium, jactans eum omnibus adspicientibus. Et cùm ingrederentur intrò hi, qui cum eo cucurrerunt, inuenerunt sanctum stantem in geniculis suis, & orantem, & animam Domino tradentē, & in pavimento scripturam huiusmodi: VIRI ALEXANDRINI, NOLITE ANTE TEMPVS IVDICARE, QUOADVSQVE VENIAT DOMINVS. Constebatur verò & homo, qui à demonio vexabatur, quod sancto fecerat, & quod dixerat sanctus ei. Recitata ergo sunt beatissimo Ioanni Patriarcha omnia, quae circa S. Vitalium acta sunt: & descendens cum clero, venit ad corpus S. Vitalij: & cùm vidisset superscriptionem, dixit: Verè hanc humilis Ioannes per Deum euasit, nam alapam, quam accepit qui patitur, ego acciperem. Tunc itaq; omnes fornicariae, & quae abrenuntiauerunt ex eis, & viros susceperant, cum cereis & lampadibus praebant eum flentes & dicentes: Perdidimus salutem nostram & doctrinam. Enarrabant enim iam conuersationem eius omnibus: & quoniam non propter turpem rem ad nos intrabat: & quia numquam aliquando vidimus eum super latus dormientem, aut vnā tenentem ex nobis manu suā. Et reprehendentibus eas quibusdam & dicentibus: Quare haec non omnibus dicebatis, sed scandalizabatur in eo tota ciuitas? enarrabant iam capitulum, quod circa eam gestum est, quae a demonio vexationem sustinuit, & quia hoc timentes tacebamus. Sepulto ergo eo in multo honore, permansit is, qui ab eo correctus, & sanus factus est, faciens memoriam eius. Postmodum autem & reuertit in saeculo, ingressus monasterium Abbatis Seridonis in Gaza, & suscepit cellulam Abbatis Vitalij secundum fidem, & in eā permansit vsq; ad mortem suam. Et sanctissimus Patriarcha multas gratias egit Deo, quia non permisit eum peccare in seruum suum Vitalium. Multi autem multum ex tunc in Alexandria profuerunt sibi, & hospitio recipiebant monachos: & monebantur, ut non condemnaretur aliquis ab eis, sicut euenerat. Fecit autem & sanitates post mortem honorabile nomen S. Vitalij per diuinam gratiam: cuius orationibus det nobis Dominus bonam conuersationem, & misericordiam in die, quando manifestabit abscondita hominum, & nuda faciet consilia cordium.

Prolixior hæc historia verbatim mihi visa est referenda, quia ad nullum peccatum humana malitia est pronior, quàm ad temerè

V II.

Vuu 3

judican-